

เอกสารข่าวต่างประเทศ

FOREIGN AFFAIRS NEWSLETTER

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กลุ่มงานข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ

โทร ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๖๙๐-๑ โทรสาร ๐ ๒๒๐๖ ๖๕๕๔-๕ E-mail interinfodiv@gmail.com

ฉบับที่ ๑ ประจำเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ประมวลข่าวต่างประเทศ

๑. สหรัฐอเมริกา

- ผู้แทนทางการทูตระดับสูงของสหรัฐฯ เยือนญี่ปุ่นและได้แสดงความกังวลต่อท่าทีอันแข็งกร้าวของจีน

๒. รัฐอิสราเอล

- ชาวอิสราเอลนับหมื่นคนประท้วงต่อต้านนาย Netanyahu ก่อนการเลือกตั้ง

๑. สหรัฐอเมริกา : ผู้แทนทางการทูตระดับสูงของสหรัฐฯ เยือนญี่ปุ่นและได้แสดงความกังวลต่อท่าทีอันแข็งกร้าวของจีน (๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔)

นาย Antony Blinken รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และนาย Lloyd Austin รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ได้เดินทางเยือนญี่ปุ่นเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่รัฐบาลไบเดนขึ้นการเลือกตั้ง โดยได้เข้าร่วมการประชุมทวิภาคี ๒+๒ กับญี่ปุ่น ทั้งสองได้วิจารณ์ว่าจีนเป็นภัยคุกคามต่อเสถียรภาพ ความมั่นคงของภูมิภาค และได้กล่าวเตือนว่าสหรัฐฯ และญี่ปุ่นอาจจะตอบโต้หากจำเป็น ซึ่งแถลงการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังจากที่ประธานาธิบดีไบเดนได้หารือทางไกลกับผู้นำของอินเดีย ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ที่ผ่านมา ซึ่งนับเป็นการหารือทวิภาคีเป็นครั้งแรกของประธานาธิบดีไบเดนนับตั้งแต่เข้ารับตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ได้แถลงการณ์ว่าสหรัฐฯ เชื่อมมั่นในสิทธิมนุษยชน ระบอบประชาธิปไตย และหลักนิติบัญญัติ เพราะประเทศต่าง ๆ ต่างเติบโตและแข็งแกร่งได้เพราะหลักการดังกล่าว และมีหลายภูมิภาคที่กำลังมีปัญหา รวมถึงภูมิภาคนี้ด้วย ตัวอย่างเช่น การรัฐประหารและสถานการณ์ความไม่สงบอันเนื่องมาจากการประท้วงในเมียนมา

นอกจากนี้ จีนยังมีท่าทีที่คุกคามต่อการปกครองตนเองของฮ่องกง การคุกคามต่ออำนาจอธิปไตยของไต้หวัน การคุกคามต่อสิทธิมนุษยชนในซินเจียงและทิเบต ตลอดจนการมีข้ออ้างเข้าครอบครองพื้นที่ส่วนใหญ่ในทะเลจีนใต้ซึ่งขัดกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และสหรัฐฯ จะตอบโต้ หากจีนยังคงดำเนินการข่มขู่และก้าวร้าวเพื่อผลประโยชน์ของตนเช่นนี้อีก

ทั้งนี้ จีนได้ปรับปรุงกองทัพให้ทันสมัยในช่วง ๒ ทศวรรษที่ผ่านมาซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวสหรัฐฯ กำลังพุ่งความสนใจไปยังภูมิภาคตะวันออกกลาง ดังนั้น เป้าหมายของสหรัฐฯ จึงพยายามที่จะสกัดกั้นจีนหรือประเทศอื่นใดก็ตามที่จะคุกคามสหรัฐฯ หรือพันธมิตรของสหรัฐฯ โดยสหรัฐฯ ได้พัฒนาแผนปฏิบัติการและขีดความสามารถในการยับยั้งภัยใด ๆ ก็ตาม นาย Toshimitsu Motegi รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า สิ่งแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในภูมิภาคนี้ได้แปรเปลี่ยนไปในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา ทั้งในแง่ของขีดความสามารถทางการทหารและดุลแห่งอำนาจ เสรีภาพและความสงบสุขของภูมิภาคนี้ได้ถูกท้าทายอย่างยิ่งจากความพยายามที่จะเปลี่ยนสถานภาพด้วยการใช้กำลังและอำนาจที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งญี่ปุ่นและสหรัฐฯ พิจารณาร่วมกันแล้วเห็นว่าการกระทำของจีน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการสากลแห่งสันติภาพ กำลังเป็นสิ่งที่คุกคามต่อความเป็นพันธมิตรระหว่างกันของญี่ปุ่นกับสหรัฐฯ รวมถึงสังคมโลกด้วย ทั้งญี่ปุ่นและสหรัฐฯ จะต่อต้านความพยายามใด ๆ ก็ตามที่จะเปลี่ยนสถานภาพในภูมิภาคนี้ทั้งในทะเลจีนตะวันออกและทะเลจีนใต้

นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังแสดงความกังวลอย่างยิ่งเกี่ยวกับการที่จีนออกกฎหมายเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ อนุญาตให้เรือยามฝั่งจีนสามารถใช้อาวุธยิงเรือต่างชาติที่เข้ามาในน่านน้ำทะเลจีนใต้ที่มีกรณีพิพาทกันอยู่ ทั้งนี้ สหรัฐฯ ได้ย้ำถึง พันธสัญญาที่มีต่อญี่ปุ่นในอันที่จะช่วยญี่ปุ่นปกป้องหมู่เกาะ Senkaku และเกาะโดยรอบที่อยู่บริเวณทะเลจีนตะวันออก โดยที่จีนเรียกหมู่เกาะนั้นว่า เกาะ Diaoyu และอ้างว่าเป็นของตน อย่างไรก็ตาม นาย Zhao Lijian โฆษกกระทรวงการต่างประเทศจีน เห็นว่าการหารือของทั้ง ๒ ประเทศช่วยให้เกิดความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อใจกันมากขึ้นในบรรดาประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคนี้ โดยไม่มีผลประโยชน์ของประเทศที่สามแอบแฝง

ทั้ง ๒ ฝ่ายยังได้หารือถึงสถานการณ์ความรุนแรงในเมียนมา โดยแสดงความกังวลในการใช้กำลังเข้าสลายการประท้วงของประชาชน ซึ่งมีผู้เสียชีวิตแล้วกว่า ๑๒๖ คน นับตั้งแต่ทหารได้เข้ายึดอำนาจเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังได้หารือเพิ่มเติมในกรณีของเกาหลีเหนือที่ทั้งญี่ปุ่นและสหรัฐฯ เห็นด้วยที่จะให้คาบสมุทรเกาหลีปลอดจากอาวุธนิวเคลียร์ โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์สามฝ่ายประกอบด้วย ญี่ปุ่น

สหรัฐฯ และเกาหลีใต้ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยเชื่อว่าเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการต่อสู้กับภัยคุกคามจากเกาหลีเหนือ

ทั้งนี้ สาเหตุของความขัดแย้งล่าสุดเนื่องมาจากในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ หน่วยยามฝั่งญี่ปุ่น รายงานว่ามีเรือของทางการจีน ๔ ลำแล่นเข้ามาในน่านน้ำญี่ปุ่นบริเวณนอกชายฝั่งหมู่เกาะ Senkaku โดยเจ้าหน้าที่ยามฝั่งแจ้งว่าเรือ ๒ ลำได้แล่นออกไป แต่อีก ๒ ลำยังคงอยู่และเข้าใกล้เรือประมงญี่ปุ่นซึ่งได้รับแจ้งให้ระวังตัว ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ เวลาประมาณ ๔ นาฬิกา ได้มีเรือทางการจีน ๒ ลำแล่นเข้าน่านน้ำเกาะ Taisho โดยก่อนหน้านี้ (วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์) มีเรือจีน ๒ ลำได้ลอยลำอยู่ในเขตน่านน้ำญี่ปุ่นอยู่แล้ว ตั้งแต่เที่ยง เรือยามฝั่งญี่ปุ่นก็ได้ล้อมเรือประมงของตนไว้ และได้เตือนให้เรือจีนออกพ้นจากน่านน้ำดังกล่าว ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ให้การว่า หนึ่งในเรือที่แล่นออกไปดูเหมือนจะมีปืนใหญ่เป็นอาวุธประจำเรือด้วย แต่ก็ไม่มีท่าทีว่าจะใช้อาวุธดังกล่าว

เมื่อเร็วๆ นี้ รัฐบาลจีนได้ออกกฎหมายใหม่ให้อำนาจหน่วยยามฝั่งใช้อาวุธได้หากมีเรือต่างชาติรุกล้ำน่านน้ำที่จีนอ้างว่าเป็นของจีนเข้ามาโดยไม่ได้รับอนุญาต และครั้งนี้นับเป็นครั้งแรกที่มีการพบเห็นเรือของจีนที่ติดอาวุธแล่นเข้ามานับตั้งแต่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้เมื่อต้นเดือนนี้ หมู่เกาะ Senkaku เป็นดินแดนภายใต้ความครอบครองของญี่ปุ่น ซึ่งญี่ปุ่นถือว่าเป็นมรดกตกทอดมาตั้งแต่ครั้งประวัติศาสตร์และเป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศ รัฐบาลญี่ปุ่นแจ้งว่าไม่จำเป็นต้องมีการพิสูจน์อธิปไตยเหนือดินแดนนี้อีก อย่างไรก็ตาม หมู่เกาะแห่งนี้ทั้งจีนและไต้หวันก็อ้างกรรมสิทธิ์ในการครอบครองเช่นกัน

ที่มา: <https://edition.cnn.com/2021/03/16/politics/blinden-austin-japan-trip-intl-hnk/index.html>
https://www3.nhk.or.jp/nhkworld/en/news/20210216_10/

๒. รัฐอิสราเอล : ชาวอิสราเอลนับหมื่นคนประท้วงต่อต้านนาย Netanyahu ก่อนการเลือกตั้ง (๒๑ มีนาคม ๒๕๖๔)

ชาวอิสราเอลนับหมื่นคนออกมาเดินขบวนประท้วงหน้าทำเนียบนายกรัฐมนตรีอิสราเอล ในเมืองเยรูซาเลมเมื่อวันเสาร์ที่ ๒๐ มีนาคม โดยเรียกร้องให้นาย Benjamin Netanyahu นายกรัฐมนตรียุติการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งการประท้วงนี้เกิดขึ้นเพียงสามวันก่อนการเลือกตั้งครั้งที่สี่ของประเทศในรอบสองปี

ผู้ประท้วงได้รวมตัวกันในถนนหลายสาย ทำให้ตำรวจต้องปิดการจราจร มีการโบกธง ตีกลอง เป่าแตร และตะโกนร้องเพลงเพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากราชการ ๗๑ ปีออกจากตำแหน่ง การประท้วงนายกรัฐมนตรีครั้งนี้มีคนเข้าร่วมจำนวนมากกว่าหลายครั้งในช่วงปีที่ผ่านมา โดยสื่ออิสราเอลรายงานว่าผู้ประท้วงประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน

แม้ว่าพรรค Likud ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายขวาของเขาซึ่งคาดว่าจะจะเป็นพรรคที่ได้คะแนนเสียงมากที่สุดในการเลือกตั้งในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ แต่จากการสำรวจความคิดเห็นคาดการณ์ว่า จะไม่มีพรรคใดได้เสียงข้างมากในรัฐสภาอย่างชัดเจนหรือสามารถจัดตั้งคณะรัฐบาลได้ด้วยตัวเอง ซึ่งคล้ายกับการเลือกตั้งทั้งสามครั้งก่อนหน้านี้

ทั้งนี้ ศักดิ์เลือกตั้งของนาย Netanyahu ได้เพิ่มความเข้มข้นขึ้น เนื่องจากเขาอยู่ระหว่างการถูกสอบสวนคดีทุจริต การติดสินบน การปลอมแปลง และการทำให้ขาดความเชื่อมั่น ซึ่งเขาได้ปฏิเสธข้อกล่าวหาทั้งหมด นอกจากนี้ เขายังถูกวิจารณ์ว่าไม่มีประสิทธิภาพในแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของ COVID-19

นาย Netanyahu หวังว่า โครงการฉีดวัคซีน COVID-19 ของรัฐบาลจะประสบความสำเร็จในการทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัวหลังจากการปิดพื้นที่ (ล็อกดาวน์) ไปแล้วสามครั้ง อีกทั้งการทำข้อตกลงต่าง ๆ กับกลุ่มประเทศอาหรับอันเป็นการรักษาระดับความสัมพันธ์ทางการทูตให้กลับมาสู่สภาวะปกติ จะช่วยให้เขาสามารถรักษาเสียงข้างมากในรัฐสภาไว้ได้

ที่มา : <https://www.reuters.com/article/us-israel-election-netanyahu-protests>

ว่าที่ร้อยโท เจนฤทธิ์ ทองคำผดุง
นักวิเคราะห์สัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ
สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ผู้จัดทำ
๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔